

УДК 338.49:004/330.342

Дмитро Пілевич

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СУТНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЇЇ РОЛЬ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Дмитрий Пилевич

ТЕОРЕТИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ СУЩНОСТИ ИНФОРМАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ И ЕЕ РОЛЬ В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ СИСТЕМ

Dmytro Pilevych

THEORETICAL RATIONALE OF ESSENCE INFORMATION INFRASTRUCTURE AND ITS ROLE IN THE DEVELOPMENT OF ECONOMIC SYSTEMS

У межах статті проведено пізнання теоретичної сутності інформаційної інфраструктури та визначено її роль у розвитку економічних систем. Зокрема, спочатку проаналізовано наукові підходи до пізнання сутності категорії «інфраструктура», детальний аналіз яких дозволив сформуванню авторську позицію щодо змісту окресленої категорії. Враховуючи отримані результати дослідження, у статті детально розглянуто природу інформаційної інфраструктури, визначено її базові компоненти. Для ідентифікації її сутності було використано системний метод дослідження. Також описані особливості функціонування інформаційної інфраструктури у різних економічних системах, розглянуто види інформації, що виникають у їх межах. Ідентифіковано та описано базові компоненти зазначеного типу інфраструктури і загалом визначені особливості її впливу на функціонування економічних систем.

Ключові слова: інфраструктура; інформаційна інфраструктура; економічна система; економічні відносини; ендогенна інформація; екзогенна інформація.

Рис.: 1. Бібл.: 9.

В рамках статті проведено познання теоретической сутності інформаційної інфраструктури та определена ее роль в развитии экономических систем. В частности, с начала проанализированы научные подходы к познанию сутності категории «инфраструктура», детальний анализ которых позволил сформировать авторскую позицию относительно содержания обозначенной категории. Учитывая полученные результаты исследования, в статье подробно рассматривается природа информационной инфраструктуры, определяются ее базовые компоненты. Для идентификации ее сутності был использован системный метод исследования. Также описаны особенности функционирования информационной инфраструктуры в различных экономических системах, рассмотрены виды информации, возникающие в их пределах. В статье идентифицировано и описано базовые компоненты указанного типа инфраструктуры и в целом определены особенности ее влияния на функционирование экономических систем.

Ключевые слова: инфраструктура; информационная инфраструктура; экономическая система; экономические отношения; эндогенная информация; экзогенная информация.

Рис.: 1. Библ.: 9.

Within the framework of the article, the theoretical essence of the information infrastructure has been studied and its role in the development of economic systems has been determined. In particular, the scientific approaches to the cognition of the essence of the category "infrastructure" have been analyzed from the beginning, the detailed analysis of which allowed to form an author's position on the contents of the designated category. The systemic method of research was used, and features of the functioning of the information infrastructure in various ECONOMIC systems examined kinds of information arising within them. The article identified and described the basic components of this type of infrastructure and generally identified particularly its effect on the functioning of economic systems.

Key words: infrastructure, information infrastructure, economic system, economic relations, endogenous information, exogenous information.

Fig.: 1. Bibl.: 9.

JEL Classification: P00;L86

Постановка проблеми. Розвиток будь-якого економічного об'єкта не можливий без існування належного середовища його функціонування, яке б спонукало такий об'єкт до продукування нової якості та постійного переходу на нові рівні власного існування. У переважній більшості наукових праць таке середовище прийнято розглядати як інфраструктуру функціонування певного процесу чи явища. На сьогодні склалася ситуація, за якої інфраструктура є у будь-якого об'єкта, що вивчається, оскільки жодне явище у сучасному суспільстві не може існувати відокремлено і не взаємодіяти з іншими сферами життєдіяльності людини.

Інформаційна інфраструктура у сучасних умовах постійного зростання ролі інформаційних технологій поступово починає відігравати все помітнішу роль у функціонуванні економічних об'єктів різної природи та їх подальшому розвитку. Інформація, що пронизує на сьогодні всі складові діяльності будь-якого підприємства, роботу держав-

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

них органів влади у сфері регулювання економічних процесів, часто визначає рівень функціонування зазначених суб'єктів. Така ситуація загалом призводить до залежності ефективності розвитку суб'єктів господарської діяльності від якості тієї інформації, вчасності її опрацювання, яку вони отримують та мають змогу продукувати. Саме тому питання побудови системи інформаційної інфраструктури є нині актуальними та важливими з позиції забезпечення належних умов розвитку інших об'єктів дослідження, поглиблення вимагають як теоретичні засади її функціонування, так і прикладні аспекти формування такої системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі на сьогодні питанням пізнання сутності інформаційної інфраструктури приділена значна увага, що обумовлено зростанням ролі інформаційних технологій у розвитку сучасного суспільства. До науковців, які проводили дослідження у цій сфері, варто віднести таких: Н. Балдич, О. В. Бондаренко, О. К. Волох, О. Д. Довгань, А. М. Іванова, А. В. Лапін, О. О. Пасічник, І. І. Рекурєнко, Ю. М. Сафонов, К. І. Серебряк, С. П. Сонько.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проте, незважаючи на наявність численних наукових напрацювань у цій сфері, теоретичні аспекти функціонування інформаційної інфраструктури потребують свого подальшого поглиблення, необхідно обґрунтувати властивість такої інфраструктури, її роль у функціонуванні економічних систем різної природи, що в цілому і визначає специфічні риси системи окресленої інфраструктури та закономірності її розвитку в майбутньому.

Мета статті. Метою статті є пізнання теоретичної сутності інформаційної інфраструктури та визначення її ролі у розвитку економічних систем.

Виклад основного матеріалу. Для досягнення зазначеної мети варто проаналізувати природу самої інфраструктури як універсального явища у межах нашої об'єктивної реальності. Саму інфраструктуру можна розуміти лише у межах абстрактного мислення, оскільки склад такої системи, характерні її риси дуже залежать від закономірностей функціонування самого об'єкта дослідження. Структура системи інформаційної інфраструктури постійно змінюється залежно від трансформації об'єкта пізнання, який знаходиться у фокусі уваги вченого. Наприклад, для депозитної системи інформаційна структура матиме свою систему вже сформованих елементів та компонентів, що будуть взаємодіяти між собою та сприяти розвитку депозитних установ у країні. Однак якщо розглядати конкретний комерційний банк як депозитну установу, то притаманна для нього інформаційна інфраструктура буде відрізнятися від її типу, що характерна депозитній системі. Хоча банк є складовою цієї системи країни, проте склад елементів інформаційної інфраструктури банківської установи та, що найголовніше, їх природа будуть характерними насамперед для такого суб'єкта та його депозитної діяльності.

Для визначення загальної сутності інформаційної інфраструктури визначимо спочатку зміст категорії «інфраструктура». У науковій літературі нині існує значна кількість трактувань цієї дефініції. Наведемо декілька з них. Зокрема, С. П. Сонько пропонує таке трактування інфраструктури: інфраструктура як складова економіки являє собою сукупність суб'єктів господарювання і специфічних акумульованих на певній території об'єктів загальноекономічного призначення, які задовольняють матеріальні, духовні і соціальні потреби людини через надання усього комплексу послуг з метою створення загальних умов для ефективного функціонування процесу суспільного відтворення і нормальної життєдіяльності людини [8, с. 88]. І. І. Рекурєнко зауважує, що під інфраструктурою необхідно розуміти сукупність елементів (інститутів, установ, організацій, технологій, норм, систем), що забезпечують, регулюють та створюють умови для нормального, безперебійного, багаторівневого функціонування господарських взаємозв'язків та взаємодії об'єктів і суб'єктів ринкової економіки та руху товарно-

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

грошових потоків [6, с. 61]. А. М. Іванова зазначає, що інфраструктура – сукупність підсистем, служб, підприємств, допоміжних ланок і установ, які опосередковують, прискорюють та полегшують укладання і виконання ринкових угод. Ринкова інфраструктура – система каналів зв'язку, через які переміщуються матеріальні, людські та фінансові ресурси, відбувається їхній перерозподіл в економіці [3, с. 164]. М. В. Дубина розглядає інфраструктуру таким чином: інфраструктура – складна, динамічна система, елементи якої мають спільну мету діяльності, яка полягає у формуванні та реалізації заходів з метою створення передумов функціонування певного явища, об'єкта, процесу, тобто сприяння розвитку іншої системи [9, с. 34]. Ю. М. Сафонов зауважує, що до інфраструктури ринку, як правило, відносять все, що забезпечує взаємодію основних його учасників (кредиторів, позичальників, інвесторів, емітентів, брокерів, дилерів, андеррайтерів) [7], а А. В. Мерзляк пропонує ринкову інфраструктуру розглядати як сукупність елементів (державних, установ, фінансових інститутів, посередницьких, консультативних, юридичних організацій тощо), які забезпечують функціонування суб'єктів господарювання на всіх рівнях національної економіки [5, с. 2].

Таким чином, враховуючи окреслені вище підходи до розуміння природи інфраструктури, будемо її зміст розглядати таким чином: інфраструктура – сукупність елементів, компонентів, складових, які можуть бути розглянуті як цілісна, єдина система й у взаємодії між собою створюють умови для функціонування та розвитку певного об'єкта, що досліджується. У межах цього визначення інфраструктура розглядається з позиції використання абстрактного підходу до трактування її природи. Проте, розглядаючи конкретний економічний об'єкт та його систему інфраструктури, яка об'єктивно існує завжди, композиція такої системи стає конкретною та вичерпною стосовно об'єкта, що досліджується. Специфіка структури інфраструктури обумовлюється характерними рисами самого об'єкта, для якого вона вивчається.

Розглянемо тепер природу інформаційної інфраструктури, враховуючи обґрунтований підхід до розуміння сутності інфраструктури. У науковій літературі на сьогодні існують дослідження змісту зазначеного поняття, визначення його специфічних рис та ролі у функціонуванні об'єктів різної природи. О. Д. Довгань пропонує таке трактування: поняття інформаційної інфраструктури визначається як сукупність програмно-технічних засобів, інформаційних комунікацій, інших механізмів управління інформаційними ресурсами, напрацьованих суспільною практикою, організаційних систем збереження і використання наявних обсягів інформації, а також інститутів продукування нової інформації в інтересах суспільного розвитку, засобів нормативного забезпечення інформаційної діяльності, захисту вітчизняних інформаційних ресурсів від усіх видів загроз та негативних впливів [2, с. 64–65]. О. К. Волох зазначає, що під інформаційно-комунікаційною інфраструктурою слід розуміти сукупність територіально розподілених інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем, телекомунікаційних мереж, мереж поштового зв'язку, організаційних структур, нормативно-правових механізмів, що забезпечують її ефективне функціонування та управління нею [1, с. 31]. А. В. Лапін зауважує, що інформаційна інфраструктура підприємства є складною системою, що об'єднує управлінські, технологічні, економічні та соціальні компоненти в єдине ціле [4, с. 89].

Отже, інформаційну інфраструктуру як окрему підсистему, як цілісний об'єкт пізнання можна розглядати таким чином: інформаційна інфраструктура – окрема складова інфраструктури досліджуваного об'єкта, яка включає механізми створення, обробки, збереження, передачі, використання та захисту інформації різної природи, яка складається із сукупності програмного забезпечення, технічних засобів, сформованих правил роботи з такими даними у межах таких систем, і сприяють підвищенню рівня якості управління зазначеним об'єктом.

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Враховуючи сутність наведеного вище трактування категорії «інформаційна інфраструктура», можна виділити деякі особливості його функціонування.

1. Інформаційна інфраструктура – окрема складова загальної системи інфраструктури і тому взаємодіє з іншими компонентами такої інфраструктури. Це дозволяє розглядати інформаційну інфраструктуру як окрему складову, використовуючи системний підхід для вивчення цього об'єкта.

2. Інформаційна інфраструктура з позиції використання системного підходу є складною системою, оскільки містить центри продукування інформації, способи її передачі, обміну даними, базові компоненти, що використовують інформацію різної природи і т. ін. Загалом досліджувана інфраструктура забезпечує складний процес обігу інформаційних ресурсів у межах конкретного об'єкта, що досліджується.

3. Інформаційна інфраструктура – притаманна функціонуванню всіх економічних явищ, оскільки у результаті їхньої діяльності продукується масив даних різного характеру і використовується інформація для розвитку таких явищ. Саме тому інформаційна інфраструктура розвивається постійно й об'єктивно існує у просторі функціонування економічних об'єктів.

4. Інформаційна інфраструктура – система, основна мета якої підвищувати рівень якості управління певним економічним об'єктом. Саме інформаційна система у межах функціонування, наприклад, конкретного підприємства будується для формування належного рівня інформаційної обізнаності його директорів та керівників середньої ланки, що дозволяє їм підвищувати вчасність прийняття рішень та поліпшувати їхню якість і позитивний вплив на роботу такого суб'єкта господарювання.

На рисунку наведена графічна абстрактна система інформаційної інфраструктури певного економічного об'єкта та визначена її роль у загальній системі його інфраструктури. Розглянемо її більш детально.

У межах будь-якого економічного об'єкта чи явища, що вивчається, існують завжди центри продукування та споживання інформації різної природи. Одразу зауважимо, що у такому контексті інформацію розглядаємо як сукупність даних, що відіграють роль, насамперед, у процесі управління таким об'єктом. Фактично у межах конкретної економічної одиниці можна виділити три сфери роботи з інформаційними ресурсами:

- 1) інформація, що продукується суб'єктом і призначена для внутрішнього використання;
- 2) інформація, що виробляється суб'єктом і надається зовнішнім користувачам;
- 3) інформація, що надходить із зовнішнього світу і використовується внутрішніми споживачами.

Кожний економічний об'єкт має справу з двома видами інформації: ендогенною, що не виходить за межі роботи такого суб'єкта, та екзогенною, що сприяє взаємодії із зовнішніми іншими суб'єктами (рис.). У підсумку формуються потоки окреслених видів інформації, що повністю пронизують всю діяльність економічного об'єкта, особливо під час розгляду його як окремої системи. Така ситуація приводить до утворення системи обігу управлінської інформації, який можливий виключно за допомогою існування інформаційної інфраструктури.

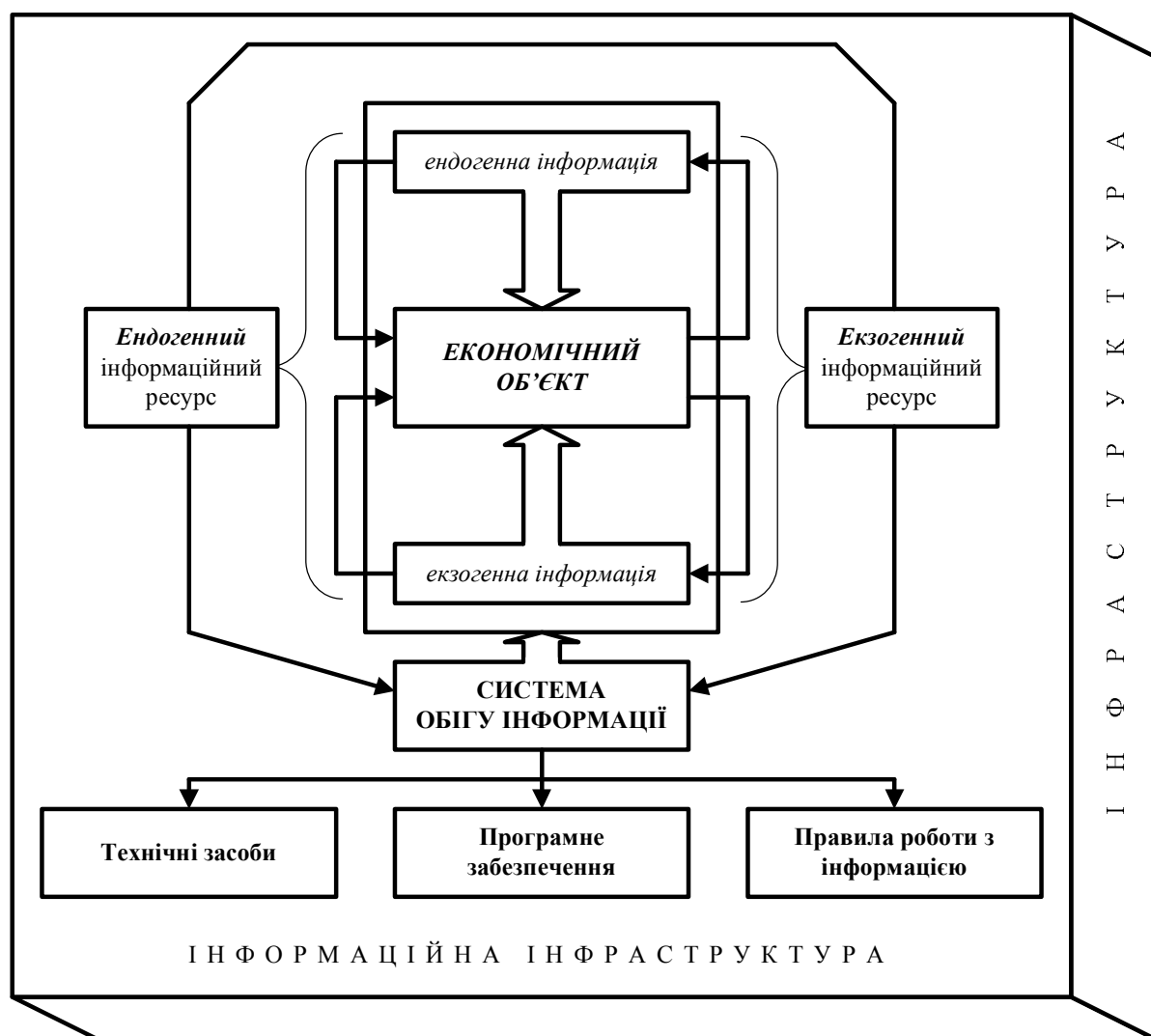

Рис. 1. Система інформаційної інфраструктури певного економічного об'єкта

Джерело: складено автором.

Як вже зазначалося раніше, інформаційна інфраструктура є складовою загальної інфраструктури конкретного економічного об'єкта і безпосередньо пов'язана з організацією обігу та обробкою інформації. Саме наявність інформації є джерелом присутності цього виду інфраструктури у межах тих окремих складових вказаного об'єкта, що розглядаються.

У переважній більшості випадків вся інформаційна інфраструктура може бути представлена сукупністю трьох значних груп інших об'єктів, що у процесі взаємодії формують середовище створення, обігу, обміну та використання інформації різного типу.

1. *Технічні засоби* – спеціальні пристрої, які необхідні для функціонування економічного об'єкта, обігу внутрішньої та зовнішньої інформації, що важлива для його подальшого розвитку. Фактично такі засоби допомагають створювати, опрацьовувати дані різної природи, обмінюватися ними, записувати таку інформацію тощо. Все це сприяє формуванню інформаційного середовища роботи такого економічного об'єкта. Проте все це становиться можливим лише у поєднанні з функціонуванням необхідного програмного забезпечення.

2. *Програмне забезпечення* – програми, які розроблені для спрощення процесу виробництва, обробки та передачі інформації між різними групами її споживачів та виробників. Фактично самі по собі технічні засоби не дають змоги працювати з даними.

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Таку можливість надають різні програмні продукти для такої роботи. Досить часто, крім стандартних програм, у межах багатьох економічних суб'єктів можуть використовуватися спеціальні, розроблені для конкретного виду діяльності або певної сфери програмні засоби для підвищення рівня збору та опрацювання інформації. Процес розроблення програмних продуктів є складним за своєю природою і постійно потребує підтримки та удосконалення.

3. *Правила роботи з інформацією* – сукупність внутрішніх норм та правил, що розроблені у межах функціонування економічного об'єкта і допомагають систематизувати та упорядкувати процеси продукування та обробки інформації, формування внутрішніх звітів, їх обмін і т. ін. Ці правила можуть регламентувати різні рівні доступу до внутрішньої інформації, регулювати сферу обігу ендогенних звітів, їх погодження тощо. Це сприяє створенню більш зручної системи обробки інформації для керівництва економічного об'єкта і приводить до підвищення рівня обізнаності його з поточним станом окремих складових такого об'єкта та сприяє зростанню якості управління.

Сукупність окреслених вище складових системи інформаційної інфраструктури досить сильно залежить від природи об'єкта, який вивчається, специфічних особливостей його функціонування та характерних рис тієї інформації, що ним продукується і споживається. Саме така ситуація і дозволяє розглядати питання сутності інформаційної інфраструктури у теоретичній площині, не прив'язуючись у дослідженні до конкретних суб'єктів господарювання.

Враховуючи дані рисунка, проаналізуємо особливості впливу інформаційної інфраструктури на процес функціонування будь-якого економічного об'єкта. Цілком логічно допустити, що чим краще функціонують окремі складові інформаційної інфраструктури, тим у межах економічного об'єкта швидше відбувається процес обігу та обміну різними даними, що позитивно впливає на процеси прийняття управлінських рішень менеджерами різних рівнів. Також ефективно функціонуючі компоненти зазначеної інфраструктури дозволяють швидше продукувати інформацію, спрощувати процедури її оброблення та аналізу. Все у межах інформаційної інфраструктури сконцентровано на отримання максимально можливих актуальних даних про внутрішні процеси, що відбуваються всередині економічного об'єкта, та про зовнішні чинники, які впливають на його функціонування.

Фактично на сьогодні інформація вже стала одним із ключових ресурсів розвитку економічних систем будь-якого типу поряд з такими класичними економічними ресурсами, як капітал, сировина та праця. Рівень важливості якості інформації у межах функціонування різних економічних об'єктів з часом буде лише зростати. Це, у свою чергу, вимагає від менеджерів різних рівнів розробки заходів підвищення ефективності обігу інформації та загалом роботи інформаційної інфраструктури. Сучасні інноваційні технології у цій сфері вже дозволяють організувати функціонування системи зазначеної інфраструктури на досить високому рівні продуктивності та впровадити ефективні механізми опрацювання інформації різної природи.

Особливо уваги потребують питання формування дієвих систем інформаційної інфраструктури у межах функціонування макроекономічних систем. Це питання залишається у фокусі уваги, насамперед, державних органів влади, які у переважній більшості випадків, особливо у межах фінансової системи держави, здійснюють процес регулювання функціонування таких систем. Активне впровадженні інноваційних механізмів опрацювання інформації про такі об'єкти створило б передумови для формування ефективних заходів розбудови різних макроекономічних систем та дозволило б отримувати вчасно інформацію про окремі складові їх розвитку, виявляти вчасно потенційні кризові явища у межах їхньої роботи та застосовувати заходи їх вирішення. Такі механізми

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

також підвищують продуктивність роботи державних службовців, сприяють зростанню рівня інформаційної відкритості державних органів влади, що в підсумку сприяє впровадженню дієвих заходів розвитку окреслених систем. Об'єктивно вже можна стверджувати, що нині без активної розбудови системи інформаційної інфраструктури у країні створити ефективну модель її економічного розвитку не можливо. Така ситуація характерна і для економічних систем мезо- та мікрорівнів.

Висновки. У межах статті проведено пізнання теоретичної сутності інформаційної інфраструктури та визначено її роль у розвитку економічних систем. Зокрема, спочатку проаналізовано наукові підходи до пізнання сутності категорії «інфраструктура», детальний аналіз яких дозволив сформулювати авторську позицію щодо сутності окресленої категорії: інфраструктура – сукупність елементів, компонентів, складових, які можуть бути розглянуті як цілісна, єдина система й у взаємодії між собою створюють умови для функціонування та розвитку певного об'єкта, що досліджується.

Враховуючи отримані результати дослідження, у статті досить детально розглянуто природу інформаційної інфраструктури, визначено її базові компоненти. Для ідентифікації її сутності було використано системний метод дослідження, що дозволило сформулювати таке трактування: інформаційна інфраструктура – окрема складова інфраструктури досліджуваного об'єкта, яка включає механізми створення, обробки, збереження, передачі, використання та захисту інформації різної природи, які складаються із сукупності програмного забезпечення, технічних засобів, сформованих правил роботи з такими даними працівниками у межах таких систем, і сприяють підвищенню рівня якості управління зазначеним об'єктом.

У статті описано особливості функціонування інформаційної інфраструктури у різних економічних системах, розглянуто види інформації, що виникають у їх межах. Також ідентифіковано та описано базові компоненти такої інфраструктури і загалом визначені особливості її впливу на функціонування зазначених систем. Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що на сьогодні без активної розбудови системи інформаційної інфраструктури у країні створити ефективну модель її економічного розвитку не можливо.

Список використаних джерел

1. *Волох О. К.* Поняття і складові інформаційно-комунікаційної інфраструктури / О. К. Волох // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2014. – Вип. 29. – Ч. 2, т. 4/2. – С. 29–32.
2. *Довгань О. Д.* Сучасна інформаційна інфраструктура України і основні завдання щодо її захисту / О. Д. Довгань // Юридична наука. – 2015. – № 7. – С. 64–73.
3. *Іванова А. М.* Генезис поняття «Інфраструктура ринку споживчих товарів» / А. М. Іванова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 4 (119). – С. 164–168.
4. *Лапін А. В.* Інформаційна інфраструктура вертикальних інтегрованих підприємств / А. В. Лапін // Вісник ЖНАЕУ. – 2015. – № 1 (48), т. 2. – С. 89–97.
5. *Мерзляк А. В.* Державне регулювання формування й розвитку інфраструктури ринку земель в Україні / А. В. Мерзляк, О. О. Кабанець // Теорія та практика державного регулювання. – 2015. – Вип. 4 (51). – С. 1–9.
6. *Рекуненко І. І.* Науково-методичні аспекти дослідження поняття «інфраструктура» як економічної категорії / І. І. Рекуненко // Економіка и управление. – 2012. – № 3. – С. 57–62.
7. *Сафонов Ю. М.* Функціонування інформаційних інститутів на фінансовому ринку [Електронний ресурс] / Ю. М. Сафонов // Ефективна економіка. – 2013. – № 7. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_7_3.
8. *Сонько С. П.* Інфраструктура в умовах транзитивної економіки : монографія / С. П. Сонько, М. М. Скринько. – Х. : Екограф, 2004. – 256 с.
9. *Dubyna M.* The scientific approach to the identification of the essence of the category „infrastructure” / M. Dubyna // Problems and prospects of economics and management. – 2015. – № (1). – Pp. 31–36.

References

1. Volokh, O.K. (2014). Poniattia i skladovi informatsiino-komunikatsiinoi infrastruktury [Concepts and components of information and communication infrastructure]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu – Scientific herald of Uzhgorod National University*, issue 29, Ch. 2, vol. 4/2, pp. 29–32 (in Ukrainian).
2. Dovhan, O.D. (2015). Suchasna informatsiina infrastruktura Ukrainy i osnovni zavdannya shchodo yii zakhystu [The modern information infrastructure of Ukraine and the main tasks of its protection]. *Yurydychna nauka – Legal science*, no. 7, pp. 64–73 (in Ukrainian).
3. Ivanova, A.M. (2011). Henezys poniattia «Infrastruktura rynku spozhyvchykh tovariv» [Genesis of the concept of “Consumer Market Infrastructure”]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini – Formation of market relations in Ukraine*, no. 4 (119), pp. 164–168 (in Ukrainian).
4. Lapin, A.V. (2015). Informatsiina infrastruktura vertykalna intehrovanykh pidpriemstv [Information infrastructure of vertical integrated enterprises]. *Visnyk ZhNAEU – Journal of ZNAMEU*, no. 1 (48), vol. 2, pp. 89–97 (in Ukrainian).
5. Merzliak, A.V., Kabanets, O.O. (2015). Derzhavne rehuliuвання formuvannia y rozvytku infrastruktury rynku zemel v Ukraini [State regulation of formation and development of land market infrastructure in Ukraine]. *Teoriia ta praktyka derzhavnogo rehuliuвання – Theory and practice of state regulation*, issue 4 (51), pp. 1–9 (in Ukrainian).
6. Rekunenko, I.I. (2012). Naukovo-metodychni aspekty doslidzhennia poniattia „infrastruktura” yak ekonomichnoi katehorii [Scientific and methodological aspects of the study of the concept of “infrastructure” as an economic category]. *Ekonomika i upravlenie – Economics and Management*, no. 3, pp. 57–62 (in Ukrainian).
7. Safonov, Yu.M. (2013). Funktsionuvannia informatsiinykh instytutiv na finansovomu rynku [Functioning of information institutes in the financial market]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, no. 7. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_7_3.
8. Sonko, S.P., Skrynko, M.M. (2004). *Infrastruktura v umovakh tranzytyvnoi ekonomiky [Infrastructure in a Transitional Economy]*. Kharkiv: Ekohraf (in Ukrainian).
9. Dubyna, M. (2015). The scientific approach to the identification of the essence of the category „infrastructure”. *Problems and prospects of economics and management*, № (1), pp. 31–36.

Пілевич Дмитро Станіславович – кандидат економічних наук, Національний університет ДФС України (вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, 08201, Україна).

Пілевич Дмитрий Станиславович – кандидат экономических наук, Национальный университет ДФС Украины (ул. Университетская, 31, г. Ирпень, 08201, Украина).

Pilevych Dmytro – PhD in Economics, National University of DFS of Ukraine (31 Universytetska Str., 08201 Irpin, Ukraine).